

Dato: 15.06.2012
Deres ref: 11/5162

Finanstilsynet
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

Høringsuttalelse – Maksimal beregningsrente i livsforsikring etter 1. januar 2013

Vi viser til Finanstilsynet brev av 4. juni 2012 angående maksimal beregningsrente i livsforsikring. I tidligere høringer ba vi om at det ble igangsatt et arbeid for å vurdere hvordan renteendringer kan foretas, uten at vi ser at slike vurderinger nå er foretatt.

Fra aktuarielt ståsted er Den Norske Aktuarforening (nedenfor kalt Aktuarforeningen) opptatt av å sikre pensjonsinnretningenes soliditet. Finanstilsynets forslag om å sette ned beregningsrenten for ny pensjonsopptjening vil imidlertid ha en begrenset effekt i forhold til pensjonsinnretningenes soliditet. Finanstilsynets estimat er en reduksjon av gjennomsnittelig beregningsrente på 0,2 % årlig.

Ytelsespensjon (inkludert fripoliser) er for kundene i dag et komplekst produkt og vil bli ytterligere komplekst dersom en ny beregningsrente innføres. Samtidig vil nedsettelsen av beregningsrenten gi økte premier opp til 26 % i henhold til Finanstilsynets estimat. Dette vil kunne fremskynde overgangen til innskuddspensjonsordninger og dermed at eksisterende opptjening blir liggende på fripoliser der beregningsrenten ikke endres. For fripoliser endres risikoen minimalt ved en endring i maksimal beregningsrente. En beskrivelse av presset på ytelsespensjonsordninger er gitt i NOU 2012:3 Fripoliser og kapitalkrav, punkt 2.3. De nye produktene Banklovkommisjonen arbeider med bør være klare før en ny beregningsrente fastsettes slik at kundene har mer reelle valgmuligheter når det gjelder tjenestepensjonsproduktet i fremtiden.

Den marginale effekten av en endring må også vurderes opp mot praktiske hensyn, dvs. implementering i pensjonsinnretningens datasystemer. Denne implementeringen kommer samtidig som endringene knyttet til tjenestepensjonsordningene som følge av nye produkter og nytt rammeverk fra Banklovkommisjonen.

Aktuarforeningen mener at beregningsrenten i kollektiv pensjonsforsikring må vurderes fortløpende, men tror det kan være fornuftig å gjennomføre en samlet vurdering samtidig med innføring av nye produkter i henhold til arbeidet fra Banklovkommisjonen, dvs. ikke per 01.01.2013. Dette vil ikke forringe de langsiktige virkningene av soliditetstiltakene i vesentlig grad.

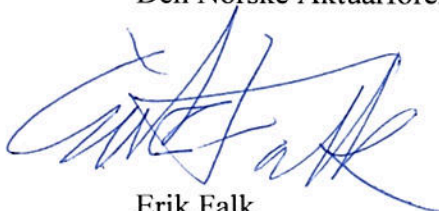
Nye regler for styring og solvens vil bli innført med innføringen av Solvens II og tilhørende endringer i EUs livdirektiv. Det må i den forbindelse tas stilling til hvor stor frihet pensjonsinnretningene i Norge skal ha når det gjelder egenkontroll av priser og avsetninger og hvilken rolle maksimal beregningsrente vil ha, herunder om den fortsatt skal bestemmes av myndighetene eller av den enkelte pensjonsinnretning.

Innenfor dagens regelverk mener Aktuarforeningen det er viktig at myndighetene påser at rentegarantien prises betryggende og at pensjonsinnretningene avsetter til tilleggsavsetninger i år med høy avkastning. For den premiebetalende delen av bestanden vil betryggende nivå på rentegarantipremie og/eller økte avsetninger til tilleggsavsetninger kunne gi vel så gode soliditetsfremmende effekter som forslaget til redusert beregningsrente.

Rentegarantipremien i sin nåværende form dekker imidlertid kun ett års renterisiko. Midler med rentegaranti kan når som helst gå over til fripoliser der det ikke er mulighet for å fakturere en rentegarantipremie. En praktisk konsekvens ved at ny opptjening får lavere beregningsrente vil dessuten være at både fripoliser, oppsatte og løpende pensjoner i mindre grad enn tidligere vil kunne få regulering av sine ytelser. Til tross for andre overskuddsdelingsregler for fripoliser, mener vi at problemstillinger knyttet til beregningsrente for fripoliser bør vurderes nærmere.

Aktuarforeningen støtter altså ikke at maksimal beregningsrente for kollektiv pensjonsforsikring endres fra 01.01.2013. En endring bør tidligst skje når produktreglene for nye tjenestepensjonsordninger er på plass, samt hvilke regler for styring og kontroll av beregningsrenten som vil gjelde etter at Solvens II er innført. Aktuarforeningen mener at nivået på maksimal beregningsrente, dersom den skal fastsettes av myndighetene, må vurderes på nytt når det er klart når øvrige endringer skal skje.

Med vennlig hilsen
Den Norske Aktuarforening

Erik Falk
Formann

Den Norske Aktuarforening (DNA) er en frittstående, uavhengig profesjonsforening som er åpen for alle som har aktuarutdannelse eller tilsvarende kvalifikasjoner. Foreningens formål er å fremme utøvelsen av aktuarfaget og medlemmenes felles interesser. De aller fleste aktuarer som arbeider med forsikringsfaglige spørsmål, er medlemmer av foreningen.